1836. No. 55.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 8 JULIJ.

ASSEN, den 6 Julij.

Gisteren is alhier de gewone jaarlijksche vergadering der Provinciale Staten geopend. Behalve dat, (zoo reeds vroeger is medegedeeld) in plaats van den overleden Heer *R. Abbingh*, tot Lid der Staten is benoemd de heer *J. F. Kymmell* van Dalen, is in het personeel noch der Staten noch der Gedeputeerde Staten dit jaar, eenige verandering gekomen.

— Na de mededeeling eener in het Lagerhuis te Londen dezer dagen gehouden beraadslaging over de, zoo als de Engelsche koopheden beweren, niet stipte nakoming van de verdragen van [illegible] door den [illegible] van [illegible], [illegible] Hoogheden te Londen, laat het *Journal de la Haye* dagvon de navolgende aanmerking volgen: »Welke taal de heer *Palmerston* ook over dit onderwerp moge voeren, zoo houden wij ons echter overtuigd, dat, indien onpartijdige lieden hun oordeel, met kennis van zaken, over die onder-

[illegible], den 3 Julij.

Gisteren is ook het zesde bataillon grenadiers uit deze residentie naar de provincie Noord-Braband vertrokken, waar het zal gecantonneerd worden te Tilburg, Hilvlen en omliggende plaatsen, en het tweede bataillon te Rozendaal, Wouw enz. In het begin van Augustus zullen beide bataillons het kamp van Beijen betrekken. Alvorens deze residentie te verlaten hebben de alhier aanwezige Generaals en Hoofdofficieren van de beide bataillons de eer gehad woensdag te dineren bij Z. M. den Koning, en den volgenden dag hebben de Hoofdofficieren en de Kapiteins van genoemde bataillons dezelfde eer bij Z. K. H. den Prins *Frederik* der Nederlanden genoten.

— Den 5den Julij. Heden is de aanteeger, met nieuwe bering, te Vlaardingen aangekomen.

LONDEN, den 2 Julij.

Eergisteren heeft lord *Ellenborough* in het Hoogerhuis het rapport gelezen der commissie, die belast is geweest met het in geschrift brengen der redenen, die de Lords bewogen hebben de veranderingen niet aan te nemen, welke door de Gemeenten gemaakt waren in de regtsgedingen, door de Lords in de bill op de Iersche municipaliteiten of corporatien vastgesteld. Het Huis dit rapport goedgekeurd hebbende, werd besloten om de Gemeenten uit te noodigen tot het houden eener conferentie, ten einde hen daarin die redenen open te leggen; wordende de hertog van *Wellington*, de graaf van *Devon*, de graaf van *Shaftesbury*, de bisschop van Cork, lord *Ellenborough*, lord *Wharncliffe* en lord *Abinger* gekozen om die conferentie bij te wonen. De Gemeenten namen die uitnoodiging aan en benoemden eene commissie om de Lords te ontmoeten, die dan ook spoedig daarna terug kwam en verslag deed, dat de Lords ter hunner kennis gebragt hadden, dat zij de amendementen, door de Gemeenten op de bedoelde wet gemaakt, niet konden aannemen. Na werden de redenen, door de Lords van hun gedrag gegeven, voorgelezen, waarop de Minister Lord *John Russell* dadelijk voorstelde, dat de beraadslagingen omtrent deze zaak over drie maanden zouden plaats hebben, daar medegenomende de bill, zoo als die thans was. [illegible] voorstel werd met bijval. Na eenige [illegible], waarin de heer *Hume* bevig tegen de Lords uitvoer en den wensch uitte, dat men maatregelen zou nemen om het Hoogerhuis te dwingen tot het goedkeuren der bepalingen, die het nu verwierp, en *O'Connell* en de heer *Roebuck* mede zinnige taal tegen de Pairs van het Rijk bezigden, werd de motie van Lord *John Russel* aangenomen.

Hierdoor is ten minste voor het oogenblik het geschil, dat eene vredebreuk tusschen beide Huizen deed vreezen, tot rust gebragt, daar het gedurende deze zitting niet meer ter tafel kan komen.

— Den 30sten jl. zou de heer *O'Connell* in het Huis der Gemeenten met zijn voorstel ter hervorming van het Huis der Lords voor den dag zijn gekomen, maar hij, noch een der zijnen, heeft daarvan gerept. Naar het schijnt, is het bedoelde voorstel voorzeerst opgegeven. Het ministeriele avondblad, hetwelk onlangs nog hevig aandrong op eene hervorming van het Hoogerhuis, meent thans, dat dit vraagstuk nog niet rijp genoeg is, om in het Parlement behandeld te worden, en dat de Natie eerst op die hervorming moet voorbereid worden door de nieuwsbladen. In het geheel voeren de ministeriele bladen sedert de laatste dagen een veel lager toon.

— De twee zonen van Z. K. H. den Prins *van Oranje* zijn den 30sten jl. van hunne reis in Midvarts-hotel teruggekomen. Zij hebben de schoone

streken van Westmoreland en Cumberland, den ijzeren spoorweg van Manchester en Liverpool, deze beroemde steden zelven, de beroemde kettingbrug van Menai, Chester en Birmingham bezocht.

— Naar luid van bijzondere berigten uit San Sebastian van den 23sten Junij, had de generaal *Evans* dien dag nog geen bevredigend antwoord van het Spaansche ministerie ontvangen, en van den generaal *Cordova* slechts eene ondersteuning van 60,000 piasters bekomen, welke som zoodra zoude zijn uitgegeven. De bezetting bestond destijds uit 5000 man van het leginen, 500 zeesoldaten en 3500 man Spanjaarden.

— In het graafschap Leicester heeft men dezer dagen proeven genomen met eenen stoom-ploeg, die aan de verwachting volkomen hebben beantwoord; in weinige uren had men eene grondoppervlakte van niet minder dan 6 morgen omgeploegd, wordende daarbij aardsneden van 18 duimen breedte en 9 duimen dikte geheel en zeer juist omgekeerd.

PARIJS, den 1 Julij.

De Koning ontvangt dagelijks adressen van gelukwensching uit de verschillende steden des Rijks.

Zijne Maj. heeft aan de Bisschoppen dezen brief geschreven:

»Mijnheer de Bisschop! een nieuwe aanslag heeft mijne levensdagen bedreigd. De Voorzienigheid heeft die behouden. Mijne dankbaarheid heeft zich verheven tot [illegible] leven heeft beveiligd, dat [illegible] Frankrijk is toegewijd. Ik ben in het vol vertrouwen, dat die voortdurende bescherming mij zal bijstaan in het handhaven van den vrede en den eerbied voor de godsdienst, van de orde en de wetten in mijn vaderland. Mijn verlangen is, dat in al de Kerken van uw bisdom een plegtig *Te Deum* van dankzegging worde gezongen."

Men verhaalt, dat de Koning, door Lord *Granville*, namens het Corps Diplomatiek, aangezocht zijnde om niet zoo dikwerf naar Neuilly, St. Cloud, Versailles en Fontainebleau te gaan, ten einde zich minder aan gevaren bloot te stellen, geantwoord heeft zich niet te kunnen opsluiten, en dat het voorbeeld van *Henderik IV*, die, na twee en twintig malen aan het staal der moordenaars ontsnapt te zijn, de drieën-twintigste keer dodelijk getroffen werd, leerde, dat, zoo zijn lot was eldns te sterven, alle voorzorgen niets konden baten.

De Koning heeft ook niet gewild, dat aan de wachtposten van zijn paleis orders gegeven zouden worden om den toegang van het publiek in en rondom de Tuilerien meerder te belemmeren dan voor den moorddadigen aanval geschiedde.

Alibaud heeft getracht zich het leven te benemen, door zijn hoofd tegen den muur aan stukken te stooten, doch is tijdig genoeg door een der wekers, die hem niet uit het oog mogen verliezen, terug gehouden.

Van Bordeaux is hier door de politie gebragt een vriend van *Alibaud*, *Fraisse* genaamd, die oogenblikkelijk door den Prefect van Politie ondervraagd en in de Conciergerie opgesloten is.

Van het aantal personen, die dezer dagen gearresteerd zijn, hebben [illegible] reeds weder gekregen en worden eenige buiten toegang gevangen gehouden. De ware redenen, welke tot die arrestatien aanleiding gegeven hebben, zijn niet bekend.

— Men houdt het steeds voor zeker, dat de bestemming van het eskader van den admiraal *Hugon* is om den Dey van Tunis tegen de Turksche vloot te beschermen, die de Groote Heer afgezonden heeft om hem van het bestuur te ontzetten.

— Op order van den Minister van Binnenlandsche zaken zijn vier en dertig Polen uit Parijs naar de binnenste en zuid-westelijke departementen van Frankrijk gezonden, met bepaling, dat niet meer dan twee van hen in dezelfde stad mogen wonen.

— Er moet een courier met depêches uit Madrid aangekomen zijn, wier inhoud van zoo veel belang schijnt te wezen dat daarover dadelijk een kabinetsraad bij den Minister *Thiers* gehouden is. Men zegt, dat de Fransche Ambassadeur ongerust is over den afloop der verkiezingen, die in Spanje moeten plaats hebben, en voor het verlengen van den burger-oorlog vreezende, [illegible] tusschenkomst hebben aangeboden, om dat gewenschte doel te bereiken.

— Het ontbreekt heden aan eenig nader berigt uit Spanje. *Mendizabal* stond bekend als degene, welke Spanje, bij voorkeur door en onder Engelschen invloed, trachtte te hervormen, en is, uit dien hoofde, steeds door den Franschen Ambassadeur de *Rayneval* tegengewerkt en gedwarsboomd, tot dat het den haatgenooten is gelukt, hem te doen vallen, en te doen vervangen door *Isturiz*, die zoodra ingedragen als een staatsman, welke zich tot de voorgenomene bewerking uitsluitend van den invloed der Franschen zal bedienen. *Cordova*, heeft almede de hand daarin gehad, en het gevolg van de ministeriele omwenteling is geweest, dat alle verzendingen en aanvoer uit Engeland, ten behoeve van het corps hulptroepen, van den Generaal *Evans*, door het Spaansche gouvernement, deels aan [illegible] en deels bij gebrek aan fondsen, van zelven zijn opgehouden.

Men heeft wel het gerucht vernomen, dat de vijandschap tusschen de Generaals *Cordova* en *Evans* was bijgelegd, doch dit gerucht is nog niet bevestigd en volgens de laatste berigten uit Engeland, was men aldaar steeds de tijding wachtende, dat de Generaal *Evans*, zijne bedreiging, van met zijn corps hulptroepen naar Engeland te willen terugkeeren, zoude trachten te verwezenlijken.

— Den 2 July. De Prinsen zijn den 25sten te Milaan aangekomen, en hebben zich terstond naar de *Villa* van den Aartshertog Onder-Koning begeven.

Volgens een onzer dagbladen, is *Fraisse*, welke, ter zake van zynen gemeenzamen omgang met *Alibaud*, gevangelijk van Bordeaux herwaarts is gevoerd, weder ontslagen. Tot dus verre vernemt men nog niets van eenen medeplichtige in den aanslag; men vertrouwt alzoo, dat de teregtstelling zeer spoedig zal kunnen afloopen.

Het onderzoek naar verbodene wapenen moet veel meer [illegible] opgeleverd, dan men schijnt te verwachten. Verscheidene wagenvrachten van dergelijke wapenen zijn naar de prefectuur der politie gebragt, afkomstig, zoo wel van wapensmeden, als van uitdragers en oud-ijzerkoopers.

De bewindslieden melden, dat de generaal *Cordova*, welke met twee divisien van Vittoria was opgebroken, den 28sten te Pampelona is binnengekomen. Den 27sten had de Generaal *Villareal* zijn hoofdkwartier te Durana niet verre van Vittoria, en den 29sten waren de Carlisten, welke in de vallei van Durana gerukt [illegible] in Pampelona [illegible] Christino's in dat oord aanmerkelijk versterkt.

Voorts, melden de bewindslieden, dat *Tristany*, in Katalonie, bij Caldes, door de Christino's is overvallen en, met verlies van 150 man, verslagen.

[illegible]

Amsterdam, den 4 July.

Te Weenen heerscht thans de cholera, vooral in het binnenste gedeelte der stad en in de volrijkste voorsteden.

Het jaarlijks te houden handels-congres van afgevaardigden der tot het Duitsche tol-verbond behorende Staten is tegenwoordig te München vereenigd. Onder de zaken, waarover beraadslaagd zal worden, noemt men ook de invoering van een voor al die Staten gelijk maat-stelsel.

Uit Smirna wordt, d.d. 2 Juny, het volgende geschreven: Op het eiland Syra zijn de scholen, door de Protestanten opgerigt, sinds lang het voorwerp van den haat der orthodoxe bewoners van Syra en Smirna, doch door een allerwegen verspreid godsdienstig geschrift, hetwelk te Parijs schijnt gedrukt te wezen, werd dezer dagen plotseling eene verbazing te weeg gebragt. Het gemeene volk riep luid, dat men dat, tot den overgang tot het Protestantismus wilde aanzetten, en stormde naar de scholen, om die [illegible] te vernielen. Alle voorhandene godsdienstige boeken der [illegible] onderwijzers werden op den straat [illegible] en het geschrift begin ook nog andere buitensporigheden. Op de verzekering, dat het niemand trachtte, om de ingezetenen van hun geloof of afvallig te maken, [illegible] de rust eindelijk hersteld. Middelerwijl had de gendarmerie de bezittingen bewaakt, en hoe slechts aan één huis der Protestanten werd de hand geslagen. Doch te Naxos ging het ongeloof zoo ver, dat, bij eene plaats hebbende aardbeving, het volk vóór de kerk vlugtte, en onder zuchten en tranen de oorzaak dezer onderaardsche beweging aan de Protestanten, die even op scheepen de vlugt hadden genomen, toeschreef.

VOORTGANG VAN ONZEN TIJD.

Een blik op het tegenwoordige Europa, zoo als dasselve [illegible] jaren van vrede het bekomen hebben, verraadt aanmerkelijke vorderingen voor dezen betrekkelijk korten tijd. Reeds bleek een vrolijke blik op de landen, in elke stad en bijna in elk dorp nieuw ontstane huizen aan. Even zoo zien men gronden landerijen gelegenen, of anders beter [illegible] en een vermaerderd aantal bewijzen. Slechts weinige landen maken hier eene uitzondering.

De *arbeid*, die zich den tegenwoordige nijverheid, verspreidt zich [illegible] verder. Ofschoon op het vaste land tot nu toe [illegible] bij [illegible] stoom-schepen, dan in fabrijken gebruikt, daar bijna overal nog water- en windmolens goedkoop te bekomen zijn, en de stoom [illegible] tot het laatste denkbare spoedig [illegible] ingang vinden.

De *zeevaart* [illegible] heeft men voor twintig jaren niet eens [illegible], er te [illegible] in [illegible] verwachting, dat zal [illegible] [illegible] de helft der vroegere kosten kunnen aanleggen.

De *zeevaart-verzekering* is zoo zeer tot volmaaktheid gebragt, dat de assurantie-kosten tot op de helft verminderd en door het blazen [illegible] nog met ⅓ verminderd zijn. Wel is waar, dit geldt slechts voor Europa, maar de andere landen [illegible] Duitschland en Zweden, [illegible] kost.

De *katoenen garens* [illegible] worden 40, 60, gedeeltelijk zelfs 70 pnd. goedkooper gemaakt en daarvan verkoop heeft zich [illegible] vermenigvuldigd. Even zoo is de *verwerij*, door het dalen van den prijs der pompeuse stoffen, deels door nieuwe verf-materialen en handelwijzen, aanmerkelijk goedkooper geworden.

In het *vlas-spinnen* is de prijs van een millioen, die Napoleon daaraan te koste legde, zoo goed als weggeworpen. Weldra zal men vlas-garen, dat even zoo volmaakt als het katoenen machine-garen is, in den handel alom gebragt, en de in duurzaamheid en fraaiheid de voorkeur verdienende linnenen weder den voorrang boven de katoenen stoffen zien inneemen, hetwelk ten uitersten gunstig op den Europeschen landbouw werken moet.

In *gas-verlichting* uit [illegible] hout, daar men het gas uit olie en hars nog beter dan dat uit steenkolen bereiden heeft, zich ook op het vaste land meer verbreiden en eene nieuwe bron van inkomsten verschaffen.

De *brandspuit-stoker* werkt, ten gevolge van de meerdere volmaaktheid [illegible], met een voordeel van 30 en geheeltelijk van 100 pCt.

In de *fabrijkatie van suiker uit beetwortelen* zijn de kosten van [illegible] verminderd, en [illegible] in Frankrijk het groot voordeel uitgevonden, alwaar een hoog regt den vreemden suiker duurder maakt, en als de nieuwe eenvoudige methode, om het sap door [illegible] uittetrekken en met heete lucht uittedampen, zich bevestigt, zal zulks ook in Duitschland voordeel aanbrengen, zonder belastingen tot bescherming.

Over [illegible] zullen [illegible] de *aardappelen*, reeds zoo

groot en nog zoo schielijk, gaat eene groote uitbreiding te gemoet; het gebruik van het aardappelen-meel onder ander meel, brood, bier, siroop, sago, gom (*) zal het voeden der volks een merkelijk deel goedkooper maken, dit, hetgeene behulpzaam is, de bevoelheid vermeerderen, die van eene bepaalde akker-vlakte kunnen leven, doen vermeerderen.

De beleid *bewerking*, waardoor zich ieder landbouwer eene grootere gedeelte in zijne nabijheid schaffen kan, vindt al meer en meer ingang. Zeer veel is echter in dit opzigt nog te doen, en millioenen gaan er nog bij dit, door het gemeene verstand zoo weinig begrepen onderwerp, verloren, dat eerst dezelfs regte ontwikkeling bewerken zal, wanneer in elke stad meel-fabrijken opgerigt zullen zijn, zoo als er die reeds te Parijs en Lyon bestaan. Het steenkolenen, volgens den aard der landerijen, voor welke zij bestemd is, met toevoegselen voorziene meest-poeder, het welk deze fabrijken bereiden, is reeds een aanzienlijk handel-artikel. China, dit, om dezelfs ontzaggelijke bevolking te voeden, niets mag verloren laten gaan, is ons in dit opzigt ver vooruit.

De *werktuigkunde* begint meer op de bouwkunst toegepast te worden. Men onderneemt het, om de steenen met machines te bouwen en te zagen, en alzoo de menschen van veren afmattenden en ongezonden arbeid te ontheffen.

Alle voortbrengselen der fabrijken, zonder uitzondering, zijn goedkooper dan vroeger, hetzelfs gedeeltelijk aan de verbeterde fabrijkatie, gedeeltelijk aan den meer gemakkelijken vervoer toeschrijven is. Wel is de klagt algemeen, dat bij de geringe prijzen weinig gewonnen wordt, dan gedeeltelijk wordt zulks opgewogen door de vermeerderde en snellere omsetting, gedeeltelijk is ook op zich zelve veel bij te boeren, waarin men slechts weinig winst behoeft te zoeken, om te kunnen bestaan.

Dit [illegible] te behouden behoort [illegible] te zijn. De allerzins hooge lasten, welke de volken te dragen hebben, verminderen met de klimmende bevolking en de toenemende welvaart, door zij over meer personen en gemakkelijker wijzen van betaling verdeeld worden. Zoo als de staatsschulden, dat groote euvel onzer eeuw, verklaren, bij het toenemen van het geld, haar aanzien, als er geene nieuwe gemaakt worden, en met nog twintig jaren van vrede is het mogelijk, dat Europa het bankroet ontgaat, dat bij de staten, even als bij de particulieren, het einde onzer opeenstapeling van schulden is.

(Overgenomen.)

Men heeft berekend, dat er thans in Groot-Britanje ruim 15.000 stoom-werktuigen gebezigd worden, waaronder enige van eene verbazende kracht. Men vindt er in het graafschap van Cornwales een van 500 paarden-kracht. Stellen wij dezelve door elkander op 25 paarden-kracht ieder, hetgeen minst genomen is, zal men eene gezamenlijke werking van 375,000 paarden vinden. Volgens eene berekening van *Watt*, staat de kracht van een paard gelijk met die van 5½ man; de stoom-werktuigen van Groot-Britanje zouden dus eene kracht uitoefenen gelijk aan die van 2 millioenen menschen. Elk paard heeft tot zijn onderhoud de voortbrengselen van 2 akkers land noodig. Indien dus de bovenbedoelde werk, welke thans door stoom wordt ten uitvoer gebragt, door paarden werd bewerkstelligd, zouden de inwoners van Groot-Britanje 750,000 akkers land meerder ter beschikking hebben.

(*) Te Parijs en Londen maakt men van deze gemengde gom kalij broodjes en taartjes, die, wegens dezelfs aangenamen smaak, zeer getrokken zijn.

Onze geliefde moeder *A. Vogels*, weduwe *J. Meinders*, overleed heden nacht, na eene langzame verzwakking, in den ouderdom van vijf-en-tachtig jaren. Hoezeer wij redenen van dankbaarheid hebben, dat wij de overledene zoo lang hebben mogen bezitten, zoo geven wij echtwel met diep getroffene harten over de verbreking der teederste banden, waarmede wij aan haar verbonden waren, van dit ons verlies kennis aan vrienden en bekenden.

Dwingeloo, H. DOORENBOS,
den 3 Julij mede namens mijne vrouw
1826. en behuwd-broeders.

Heden, in den vroegen morgen, overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijn geliefde echtgenoot, *Johannes Greber*, in den ouderdom van 58 jaren en 4 maanden, mij nalatende vijf nog onverzorgde kinderen, die, met den zoon en de dochter van den overledenen, in een eerste huwelijk verwekt, den besten vader missen.

Twintig jaren mogt ik met hem de genoegens van eenen door God gezegenden echt smaken; terwijl het hem vergund werd, gedurende 37 jaren de Genees-, Heel- en Vroedkunde, met het gewenscht gevolg, hier en elders uitteoefenen.

[illegible]

VOOR LIEFHEBBERS VAN DE JAGT.

De ondergeteekende, mr. Geweermaker der zelfde Afdeeling, heeft de eer zijne stads- en landgenooten hier te verwittigen, dat hij thans gesteld is van eene schoone partij, uit de beste fabrijken naar de nieuwste smaak vervaardigde GEWEREN, als volgt: uitmuntender *dubbele* en *enkele Jagt-geweren*, *CARGERS*, *Pistolen*, *Buxen*, *Windbussen*, *Degens*, *Klavetten* en uit meer tot zijn complesten Geweermakers winkel behoort. Dezelv verkoopt bovengenoemde artikelen tot Fabrijksprijs.

Daar ik sedert eenige jaren verscheidene militaire werkzaamheden belast [illegible] gewees[illegible] en nog tegenwoordig [illegible] tijd ontbrak, om mijne *geweerlocaten* naar behooren te verrijken, zo neem ik thans de vrijheid mij te recommandeeren aan het *geëerde Publiek*, in gemelde qualiteit.

Groningen, R. [illegible]
den 4 Julij in de Katerstege
1826. [illegible]

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 4 Julij 1826.

Werk. Schuld 2½ pct. 56[illegible] | Kans-Billetten . . . 24[illegible]
Dito 5 pct. . . . 102 ¾ | Amort. Syndicaat . . 97[illegible]

Te Leeuwarden, bij C. VAN GORCUM, Provincien Drukker.